

Spis treści

Od Autorki	9
Wstęp. Czym jest kliniczna psychologia sportu?	11
ROZDZIAŁ 1. Modele i strategie rozwoju osiągnięć sportowych i aktywności fizycznej	15
Integracyjny Model Osiągnięć Sportowych	15
Modele i strategie treningu mentalnego oparte na teoriach poznawczych, behawioralnych i regulacji wewnętrznej	19
Klasyczne techniki wykorzystywane w sportowym treningu mentalnym	29
Osiąganie najwyższego poziomu wyczynu: rutyny przygotowawcze	40
Efektywność treningu mentalnego: strategie oparte na klasycznych podejściach poznawczo-behawioralnych a Integracyjny Model Osiągnięć Sportowych	44
Interwencje służące częstszemu uprawianiu aktywności fizycznej	49
Aktywność fizyczna adolescentów: przykład interwencji opartej na teoriach poznawczych oraz jej efektywność	51
ROZDZIAŁ 2. Psychospołeczne źródła zmiany w poziomie wykonania sportowego	60
Konflikty dotyczące ról życiowych i problemy w relacjach interpersonalnych ..	60
Czynniki psychospołeczne obniżające wykonanie sportowe i zaangażowanie w trening: unikanie i nadmierne zaangażowanie	62
Występowanie przed własną publicznością: koszty i korzyści	66
Perfekcjonizm: jego wady i zalety	68

ROZDZIAŁ 3. Regulacja wykonania w sporcie przez przyjmowanie substancji (alkohol, papierosy, środki dopingujące)	74
Przyczyny i konsekwencje używania i nadużywania alkoholu w sporcie	74
Palenie papierosów i marihuany a funkcjonowanie w sporcie	80
Używanie substancji zakazanych, podnoszących wykonanie w sporcie: konsekwencje i problemy z regulacją	81
Używanie niezabronionych substancji, uznawanych za oddziałujące na wykonanie w sporcie	88
ROZDZIAŁ 4. Sport i aktywność fizyczna a funkcjonowanie emocjonalne, poznawcze i jakość życia	92
Fizjologiczna odpowiedź na stres u sportowców i sytuacje stresujące w sporcie	92
Sport i aktywność fizyczna a nastrój: zależności fizjologiczne	94
Emocje negatywne w sporcie: lęk i jego determinanty	98
Zadowolenie z zaangażowania w sport	106
Eudajmonia i <i>flow</i>	109
Jakość życia w sporcie	113
Aktywność fizyczna i sport a funkcjonowanie poznawcze	116
ROZDZIAŁ 5. Zaburzenia funkcjonowania psychicznego w sporcie: wybrane problemy	120
Zaburzenia nastroju w kontekście zaangażowania w sport	120
Zaburzenia jedzenia w sporcie	122
Uzależnienie od ćwiczeń fizycznych i dysmorfia	130
ROZDZIAŁ 6. Presja, urazy, wypalenie: specyficzne konsekwencje zaangażowania w karierę sportową	132
Dławiąca presja, jej źródła i konsekwencje	132
Wypalenie w sporcie	139
Urazy i kontuzje: psychospołeczne czynniki ryzyka	143
Kontuzje w sporcie: konsekwencje psychospołeczne i determinanty powrotu do zdrowia	145
ROZDZIAŁ 7. Rozpoczynanie i kończenie kariery sportowej	154
Dzieci i adolescenty: perspektywa rozwoju osobistego a inicjowanie, utrzymywanie i rezygnacja z udziału w sporcie	154
Kończące kariery sportowej	163

ROZDZIAŁ 8. Zespół: jakość funkcjonowania, jej psychospołeczne determinanty i interwencje psychologiczne	171
Determinanty spójności, koordynacji i komunikacji w zespole	171
Trener i lider drużyny jako przywódcy	184
ROZDZIAŁ 9. Rodzina i płeć a udział w sporcie i kariera sportowa: psychologiczne determinanty	189
Rodzina i jej wpływ na funkcjonowanie sportowców	189
Zaangażowanie kobiet w wyczynowe uprawianie sportu	199
Bibliografia	206
Indeks nazwisk	232
Indeks rzeczowy	240
O Autorce	244

ta książka ta prezentuje problemy związane z funkcjonowaniem biopsychospołecznej psychologii sportu, w tym interwencjami mającymi na celu poprawę wykonania sportowego i determinantami obniżenia poziomu wykonania, leżącymi na pograniczu psychologii społecznej i klinicznej, zagadnieniami klinicznymi w psychologii sportu dotyczącymi funkcjonowania emocjonalnego, w rodzinie i zespole, zaburzeń psychicznych i trudności związanych z rozwojem kariery sportowej (od spacyfikacji rozpoczęcia przez kontuzje i wypalenie aż do jej zakończenia). Tradycyjne podręczniki psychologii sportu szeroko omawiają czynniki motywacyjne, w tym teorie motywacyjne oraz zagadnienia pomiaru motywacji.

Celem tej publikacji nie jest zaprezentowanie wszelkich zagadnień, poruszanych w tradycyjnych podręcznikach z obszaru psychologii sportu. Koncentruje się ona na kwestiach dotyczących możliwych trudności w funkcjonowaniu sportowca, modeli wyjaśniających ich źródła, empirycznie udowodnionych czynników ryzyka ich występowania oraz metod pracy psychologicznej ze sportowcem zgłaszającym problemy z omawianych obszarów lub też z wykonaniem sportowym czy zaangażowaniem się w trening. Książka omawia również korzyści płynące z uprawiania sportu oraz analizuje zasoby sportowców pozwalające zapobiegać występowaniu trudności w funkcjonowaniu sportowców.

Powstanie tej pracy nie byłoby możliwe bez wsparcia dziekana Wydziału Zamiejscowego Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej we Wrocławiu, Prof. Dariusza Dolińskiego. Pragnę również podziękować za pomoc mojemu mężowi, Prof. Romanowi Cieślakowi.